

Procedura dyplomowania
na Wydziale Biologii i Nauk o Środowisku
Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie
dla kierunków: biologia i inżynieria środowiska

§ 1

Podstawowe założenia

1. Praca dyplomowa jest samodzielną pracą studenta kończącą kształcenie na studiach I i II stopnia.
2. Złożenie w dziekanacie pracy dyplomowej oraz zdanie egzamin dyplomowego są warunkami ukończenia studiów i uzyskania tytułu zawodowego:
  - na studiach I stopnia, kierunku biologia – licencjata,
  - na studiach I stopnia, kierunku inżynieria środowiska – inżyniera,
  - na studiach II stopnia, kierunku biologia – magistra,
  - na studiach II stopnia, kierunku inżynieria środowiska – magistra inżyniera.

§ 2

Zadania komisji ds. jakości kształcenia

1. Opiniowanie tematów prac dyplomowych.
2. Przekazanie do dziekanatu pozytywnie zaopiniowanych tematów prac dyplomowych w celu uzyskania opinii Rady Wydziału.
3. Analiza zakresu i stopnia osiągniętych efektów uczenia się w odniesieniu do założeń programowych danego kierunku studiów poprzez podjętą tematykę pracy dyplomowej.

§ 3

Zadania Dziekana

1. Nadzór nad realizacją procedury związanej z przygotowaniem i wykonaniem prac dyplomowych w toku studiów.
2. Zatwierdzanie tematów prac dyplomowych zaopiniowanych przez Komisję ds. Jakości Kształcenia i Radę Wydziału.
3. Ustalenie składu Komisji egzaminacyjnych.
4. Ustalenie harmonogramu egzaminów dyplomowych.

5. Podejmowanie decyzji w sprawach problemowych i dotyczących wyjątkowych okoliczności (np. zmiana promotora).
6. Podejmowanie decyzji o wyznaczeniu drugiego recenzenta w przypadku, gdy pierwszy recenzent wystawi ocenę niedostateczną.
7. Nadzór nad przeprowadzeniem procedury jednolitego systemu antyplagiatowego na Wydziale.
8. Współpraca z interesariuszami zewnętrznymi w zakresie tematyki prowadzonych prac dyplomowych i przyszłego wykorzystania wyników badań.

§ 4

Zadania Rady Wydziału

1. Opiniowanie tematów prac dyplomowych.

§ 5

Zadania dziekanatu

1. Przygotowanie na posiedzenie Rady Wydziału wykazu proponowanych tematów prac dyplomowych wraz z nazwiskami promotorów, zatwierdzonych przez WKJK.
2. Zamieszczanie na stronie internetowej Wydziału, przed rozpoczęciem seminarium dyplomowego, listy promotorów i proponowanych tematów prac dyplomowych.
3. Wpisywanie zatwierdzonych tematów prac dyplomowych do systemu USOS.
4. Przyjmowanie od studentów zgłoszeń wybranych tematów.
5. Sprawdzanie zgodności zgłoszonych tematów prac dyplomowych z opinią Rady Wydziału.
6. Zamieszczanie terminów przeprowadzenia egzaminów dyplomowych na stronie Wydziału na początku roku akademickiego.
7. Przygotowanie zbiorczej listy z nazwiskami kierujących pracami i nazwiskami studentów realizujących dany temat pracy dyplomowej.
8. Wpisywanie studentów w systemie USOS do grupy seminaryjnej prowadzonej przez wybranego promotora.
9. Zbieranie od studentów w formie elektronicznej prezentacji głównych celów, wyników i wniosków zawartych w pracy a następnie przekazywane plików komisji w dniu egzaminów dyplomowych.
10. Poinformowanie studentów i członków komisji egzaminacyjnej o terminie egzaminu dyplomowego (wpisanie do USOS-a - informacji dla studentów i powiadomienie członków

komisji egzaminacyjnej pocztą elektroniczną). Terminy obron prac dyplomowych publikowane są również na stronie internetowej.

11. Przygotowanie kompletu dokumentów wymaganych w procesie dyplomowania dla osób dopuszczonych do złożenia egzaminu dyplomowego.
12. Przygotowanie dyplomu ukończenia studiów wraz z suplementem.

§ 6

Zadania promotorów prac dyplomowych

1. Sformułowanie tematów prac dyplomowych zgodnie z kierunkami badań w wiodącej dyscyplinie, do której przypisany jest kierunek studiów, zainteresowaniami promotora oraz studenta, kierunkowymi efektami uczenia się oraz zapotrzebowaniem otoczenia społeczno-biznesowego.
2. Udzielanie pomocy merytorycznej studentom przy przygotowaniu i pisaniu pracy dyplomowej.
3. Monitorowanie i ocena etapowych osiągnięć studenta w zakresie przygotowania pracy dyplomowej, zgodnie z ustalonymi kryteriami.
4. Ocena pracy dyplomowej pod względem merytorycznym i formalnym.
5. Analiza raportu podobieństw oraz sporządzanie protokołu oceny oryginalności pracy dyplomowej z wykorzystaniem JSA.
6. Wypełnienie arkusza oceny pracy dyplomowej (recenzja) w APD, wydrukowanie, podpisanie i przekazanie do dziekanatu, najpóźniej 7 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu dyplomowego.
7. Czynny udział w pracach komisji egzaminacyjnej.

§ 7

Zadania recenzentów prac dyplomowych

1. Ocena pracy dyplomowej pod względem merytorycznym i formalnym.
2. Wypełnienie arkusza oceny pracy dyplomowej (recenzja) APD, wydrukowanie, podpisanie i przekazanie do dziekanatu, najpóźniej 7 dni przed wyznaczonym terminem egzaminu dyplomowego.
3. Czynny udział w pracach komisji egzaminacyjnej.

§ 8

Zasady wyboru promotora

1. Powoływanie na promotorów prac dyplomowych, zgłaszanie, zatwierdzanie i podejmowanie przez studentów tematów prac dyplomowych oraz zmiany tematów prac dyplomowych, a także zmiany promotorów prac ustalane są zgodnie z procedurą opisaną w załączniku do Uchwały nr 16/2018 Rady Wydziału z dnia 23 kwietnia 2018 roku.
2. Z inicjatywy studentów, w porozumieniu z Dziekanem, może zostać zorganizowane spotkanie z osobami prowadzącymi prace dyplomowe w celu bliższego zaprezentowania zainteresowań badawczych promotorów.
3. Zmiana promotora może nastąpić na wniosek studenta, tylko w uzasadnionych przypadkach, po uzyskaniu zgody dotychczasowego promotora.
4. Zmiana promotora może zostać dokonana również z powodów organizacyjnych na wniosek Dziekana, gdy dotychczasowy promotor nie wywiązuje się z zadań lub jest przez dłuższy okres nieobecny, a także na wniosek studenta, gdy nie jest w stanie wywiązać się z oczekiwań promotora lub praca przewyższa jego możliwości badawcze lub naukowe.
5. Ostateczną decyzję o zmianie promotora pracy dyplomowej podejmuje Dziekan.
6. Studentowi powtarzającemu rok lub wznawiającemu studia umożliwia się kontynuowanie przygotowania pracy dyplomowej u promotora, z którym rozpoczął współpracę – po uzyskaniu jego zgody lub dostaje nowego promotora, gdy poprzedni nie pracuje już na Wydziale.
7. Na wniosek studenta Dziekan może wyrazić zgodę na realizację pracy dyplomowej we współpracy z innym podmiotem poza Uczelnią, o ile Wydział ma podpisaną umowę o współpracy w zakresie prowadzenia wspólnych przedsięwzięć dydaktycznych i naukowo-badawczych.

§ 9

Zasady zatwierdzania tematów prac dyplomowych

1. Zaopiniowane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i zatwierdzone przez Radę Wydziału tematy prac dyplomowych zostają wpisane do systemu USOS i opublikowane na stronie internetowej WBNS
2. W przypadku uwag członków Rady Wydziału do proponowanego tematu pracy, Dziekan przekazuje promotorowi uwagi. Promotor składa nowy temat pracy, który ponownie podlega

ocenie Wydziałowej Komisji ds. jakości kształcenia, następnie wymaga opinii Rady Wydziału.

3. Studenci zobowiązani są do wybrania tematu pracy dyplomowej z listy opublikowanej na stronie internetowej Wydziału.
4. Studenci wybierają temat pracy dyplomowej w ramach konsultacji z promotorem.
5. Wypełnione formularze *Zgłoszenia/zmiany wyboru tematu pracy dyplomowej* studenci dostarczają do dziekanatu w wyznaczonym terminie, który publikowany jest na stronie internetowej Wydziału.

§ 10

Przygotowanie pracy dyplomowej

1. Szczegółowe zasady wykonania pracy dyplomowej, terminu jej złożenia oraz warunków dopuszczenia do egzaminu dyplomowego i określenia jego terminu, a także tryb powoływania i zakresu obowiązków członków komisji egzaminacyjnej wraz z kryteriami oceniania, określa regulamin studiów w UKSW.
2. Promotor odpowiada za nadzór nad procesem przygotowania pracy dyplomowej przez studenta, kontrolując przebieg realizacji pracy w kierunku uzyskania założonych efektów końcowych.
3. Promotor powinien zapoznać studenta z zakresem i czasem na wykonanie pracy oraz stymulować i kontrolować postępy pisania pracy (zgodnie z zapisem w karcie przedmiotu seminarium dyplomowego, umieszczonej w systemie USOS).
4. Student jest odpowiedzialny za sumienne wywiązywanie się z zaleceń promotora, w tym terminów i realizacji zadań pracy. Nie zezwala się na pisanie jednej pracy w zespołach wieloosobowych. Natomiast nie ma przeszkód, aby zakresy kilku prac dyplomowych łączyły się, a studenci prowadzili częściowo wspólne badania. Niemniej jednak, każdy student przedkłada odrębną pracę dyplomową na inny, własny temat. Zakres prac studentów w ramach wspólnie wykonywanych badań powinien być na bieżąco przedstawiany promotorowi i opisany w pracy dyplomowej. Prace te powinny być samodzielne i adekwatne do tematu pracy dyplomowej. Promotor może nie wyrazić zgody na przeprowadzenie i uwzględnienie badań planowanych w ramach wspólnych prac studentów w przypadku nieodpowiedniego zakresu badań (zakres ten ustalany jest na początku procesu realizacji pracy, podczas pierwszych spotkań konsultacyjnych tak, aby zakres badań pozostawał w zgodzie z założeniami i celami pracy dyplomowej).

5. Przygotowaną pracę dyplomową student przedstawia do zaakceptowania promotorowi.
6. Promotor akceptuje pracę dyplomową studenta poprzez zatwierdzenie jej w systemie APD, a następnie akceptuje w systemie APD oświadczenie o samodzielnym wykonaniu pracy dyplomowej.
7. Student zaakceptowaną przez promotora pracę dyplomową wraz z pozostałymi wymaganymi dokumentami składa w dziekanacie.
8. Promotor może zaproponować kandydatury recenzentów pracy dyplomowej, wypełniając właściwy punkt we wniosku wygenerowanym z APD przez studenta. Ostatecznego wyboru recenzentów dokonuje Dziekan.
9. Jeżeli w wyniku przeprowadzenia procedury przez jednolity system antyplagiatowy praca zostanie uznana za:
  - niewykazująca podobieństwa - zostaje przedstawiona do dalszego etapu procedury dyplomowania,
  - wymagająca dodatkowej oceny z powodu występowania niedopuszczalnych zapożyczeń - promotor pracy dokonuje jej szczegółowej oceny,
  - plagiat - praca dyplomowa nie zostaje przedstawiona do dalszego etapu procedury dyplomowania, w stosunku do autora pracy dyplomowej zostaje wszczęte postępowanie wyjaśniające, mogące skutkować sprawą dyscyplinarną.
10. Pracownik dziekanatu wpisuje do systemu USOS informacje o składzie komisji i terminie obrony, co umożliwia promotorowi i recenzentowi wpisanie recenzji ocenianej pracy dyplomowej.
11. Promotor i recenzent przygotowują recenzję w systemie APD nie później niż 7 dni przed planowanym terminem obrony.

§ 11

Seminaria dyplomowe

1. Seminaia dyplomowe umieszczane są w planie studiów na dany rok akademicki.
2. W trakcie seminarium dyplomowego studenci w sposób szczególny potwierdzają swą zdolność stosowania wiedzy, umiejętności zdobytych w trakcie studiów oraz wykazują osiągnięte kompetencje osobiste i społeczne, stąd seminarium powinno być traktowane jako forma weryfikacji zakładanych kierunkowych efektów uczenia się.

3. W ramach seminarium dyplomowego student zdobywa wiedzę dotyczącą redagowania pracy dyplomowej, badań literaturowych, wykorzystania baz danych oraz innych dobranych źródeł z zakresu tematyki pracy dyplomowej, uzasadniania opinii oraz formułowania wniosków.
4. Prowadzący seminarium jest zobowiązany do zapoznania studentów z zagadnieniami dotyczącymi praw autorskich.
5. Efekty przewidziane do weryfikacji w trakcie seminarium i przygotowywania pracy dyplomowej na pierwszym i drugim stopniu dla kierunków powinny być uwzględnione przez prowadzących w karcie przedmiotu seminarium.
6. Ilość osób w grupach seminaryjnych regulują odrębne przepisy.
7. Przekroczenie zakładanej liczebności grupy seminaryjnej może mieć miejsce w szczególnych przypadkach i wymaga zgody Dziekana oraz wyrażenia pisemnej zgody promotora o przyjęciu dyplomantów ponad ustalony limit.
8. Jeżeli zaistniały przyczyny leżące po stronie promotora pracy dyplomowej, które mogłyby wpłynąć na opóźnienie jej złożenia, Dziekan na wniosek studenta proponuje nauczyciela akademickiego, który przejmie zadanie dalszego kierowania tą pracą.
9. Warunkiem zaliczenia seminarium dyplomowego na ostatnim roku studiów jest złożenie pracy dyplomowej.

§ 12

Praca dyplomowa

1. Praca dyplomowa musi prezentować poziom merytoryczny, adekwatny do zdobywanego tytułu zawodowego.
2. Tematyka pracy dyplomowej powinna być związana z kierunkiem studiów.
3. Praca licencjacka może mieć charakter przeglądowy lub doświadczalny. W pracy dyplomowej student powinien się wykazać umiejętnością wyszukiwania informacji, analizy i wyciągania samodzielnych wniosków. W przypadku pracy o charakterze doświadczalnym, student, pod nadzorem promotora pracy, wykonuje zadanie doświadczone, potrafi wykorzystać narzędzia badawcze, przeprowadzić analizy i sformułować wnioski z pracy.
4. W pracy inżynierskiej student powinien wykazać się umiejętnością rozwiązywania zadań inżynierskich z wykorzystaniem wiedzy ogólnej i specjalistycznej oraz zastosowań rozwiązań technicznych, ekonomicznych i organizacyjnych. Postawione zadanie

inżynierskie powinno mieć charakter praktyczny i może być wykonywane we współpracy z instytucjami zewnętrznymi. Praca inżynierska powinna mieć charakter:

- projektowy i dotyczyć projektowania, wykonawstwa lub eksploatacji obiektów budowlanych, instalacji, sieci, urządzeń technicznych lub ich fragmentów, procesu technologicznego, projektu programistycznego. Student znajduje rozwiązanie konkretnego problemu/zadania dla określonego lub hipotetycznego podmiotu gospodarczego, np. udoskonalenie urządzenia lub procesu technologicznego, opracowanie dokumentacji systemowej zarządzania jakością, opracowanie projektu określonego procesu, dobór urządzeń niezbędnych do przeprowadzenia konkretnego procesu itp.
- badawczy, w której student na drodze eksperymentalnej znajduje rozwiązanie określonej hipotezy badawczej. Praca obejmuje koncepcję i odpowiedni dobór metod badawczych, planowanie i organizację eksperymentu, przedstawienie uzyskanych wyników, ich dyskusję oraz sformułowanie wniosków.
- analizy/ekspertyzy. Student dokonuje samodzielnego opracowania, opartego na analizie i ocenie danych ze źródeł literaturowych. Ekspertyza powinna stanowić np. krytyczną analizę istniejących rozwiązań technicznych i technologicznych (urządzeń, systemów, procesów itp.).

Przykładowe prace dyplomowe inżynierskie:

- projekt: urządzenia, instalacji, systemu lub jego fragmentu,
- realizacja praktyczna: urządzenia, instalacji, systemu lub jego fragmentu,
- pomiary, badania: urządzenia, instalacji, systemu lub jego fragmentu,
- stanowiska laboratoryjne do ćwiczeń z instrukcjami,
- nowe instrukcje laboratoryjne wykorzystujące: nowy zakres pomiarów, badań, dla istniejącego stanowiska,
- analiza krytyczna literaturowa rozwiązań i na jej podstawie wybór rozwiązania z uzasadnieniem dla konkretnego zastosowania w założonych warunkach,
- opracowanie procedury, algorytmu, programu informatycznego,
- przeprowadzenie obliczeń technicznych i/lub ekonomicznych dotyczących instalacji, systemu lub jego fragmentu, połączone z analizą uzyskanych rezultatów.

5. W pracy magisterskiej student powinien wykazać umiejętność formułowania problemu badawczego i rozwiązania go metodami naukowymi. Praca magisterska powinna charakteryzować się znaczącym wkładem własnym studenta. Powinna mieć charakter

opracowania przedstawiającego rozwiązanie zagadnienia naukowego lub technicznego w formie:

- badawczo-eksperymentalnej (eksperyment techniczny, technologiczny, laboratoryjny)
- problemowej lub innowacyjnej (praca powinna mieć charakter pracy naukowej i powinna być oparta na samodzielnie zebranych i opracowanych materiale).

Praca magisterska nie może być powtórzeniem treści pracy licencjackiej czy inżynierskiej. Praca magisterska może stanowić rozwinięcie/kontynuację wcześniej poruszonej tematyki licencjackiej lub inżynierskiej w zakresie pozwalającym na uznanie nowości i oryginalności wyników/osiągnięć uzyskanych w ramach pracy.

6. Za zgodą Dziekana praca dyplomowa może być przygotowana w języku obcym.
7. Praca dyplomowa powinna spełniać wymagania formalne i edytorskie:
  - a) strona tytułowa redagowana według wzoru określonego w Załączniku nr 1 do Zarządzenia nr 43/2020 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie prowadzenia albumu studenta, księgi dyplomów i archiwizacji prac dyplomowych,
  - b) praca napisana czcionką o wielkości 12 pkt. Times New Roman, tytuły rozdziałów napisane czcionką 14 pkt., pogrubioną,
  - c) marginesy stosowane w pracy – lewy margines 3,5 cm, prawy 2,5 cm (lustrzane), marginesy górny i dolny 2,5 cm,
  - d) interlinia 1,5 wiersza.
8. Zmiany mogą być dokonane za zgodą promotora tylko w wyjątkowych sytuacjach. Edycja pracy dyplomowej: sposób cytowania, odnośniki do literatury, wykaz cytowanych prac itp. powinna być zgodna z przyjętymi w danej dyscyplinie normami.
9. Wersja drukowana pracy dyplomowej powinna spełniać następujące warunki:
  - a) dwustronny wydruk komputerowy,
  - b) format papieru – kartka A4,
  - c) kartki trwale złączone ze sobą, oprawa zaciskowa o twardym grzbiecie, okładki miękkie.
10. Wersja elektroniczna pracy dyplomowej powinna być zapisana w całości w jednym pliku, w formacie pdf.

§ 13

Złożenie pracy dyplomowej

1. Student ostatniego roku studiów zobowiązany jest do zarchiwizowania pracy w APD oraz złożenia jednego egzemplarza pracy w dziekanacie jeden najpóźniej w ostatnim dniu zajęć ostatniego semestru studiów. Elektroniczne archiwum prac dyplomowych mieści się pod adresem <http://apd.usos.uksw.edu.pl> (zgodnie z Zarządzeniem Nr 43/2020 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie prowadzenia albumu studenta, księgi dyplomów i archiwizacji prac dyplomowych).

Ponadto student jest zobowiązany do złożenia w dziekanacie:

- a) karty pracy dyplomowej z podpisem studenta drukowaną z APD;
  - b) wniosku o powołanie Komisji Egzaminacyjnej drukowany z APD;
  - c) wniosku o udzielenie licencji (nieobowiązkowo) – Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 43/2020 Rektora UKSW z dnia 17 czerwca 2020 r. w sprawie prowadzenia albumu studenta, księgi dyplomów i archiwizacji prac dyplomowych z późniejszymi zmianami;
  - d) życiorysu zawodowego - Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 52/2009 Rektora Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie z dnia 9 grudnia 2009 r. w sprawie zasad wydawania suplementu do dyplomu ukończenia studiów z późniejszymi zmianami;
  - e) oświadczenia Absolwenta WBNS
  - f) może złożyć wniosek o wydanie odpisu suplementu do dyplomu lub odpisu dyplomu w języku obcym.
2. Student zobowiązany jest do elektronicznego rozliczenia karty obiegowej po wcześniejszym zgłoszeniu do dziekanatu prosby o jej aktywowanie.
3. W celu uzyskania odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy dodatkowo należy złożyć następujące dokumenty:
- a) wniosek o odpis dyplomu i suplementu;
  - b) potwierdzenie uregulowania należności za odpis dyplomu, jeśli jest poza liczbą 2 wydanych odpisów.
4. Student, który nie złożył pracy dyplomowej w wyznaczonym terminie zostaje skreślony z listy studentów.

§ 14

Weryfikacja pracy dyplomowej

1. Przed zatwierdzeniem pracy w APD promotor sprawdza zgodność wersji elektronicznej z maszynopisem. Jeśli praca spełnia wszelkie kryteria stawiane pracy dyplomowej, jest potwierdzona przez promotora i zatwierdzona w systemie APD.
2. Niezbędne jest sprawdzenie zgodności tytułu pracy dyplomowej na stronie tytułowej z tematem zatwierdzonym przez Radę Wydziału. W przypadku zaistniałej niezgodności, dziekanat informuje promotora o konieczności modyfikacji w maszynopisie pracy i w systemie USOS.
3. Wszystkie prace dyplomowe poddawane są procedurze sprawdzenia oryginalności tekstu za pomocą jednolitego systemu antyplagiatowego.
4. Promotor zobowiązany jest do analizy pełnego raportu i oceny oryginalności pracy.
5. Po zaakceptowaniu wyniku w jednolitym systemie antyplagiatowym i uznaniu oryginalności pracy dyplomowej, promotor zatwierdza pracę w APD.
6. Dziekanat drukuje w kolorze „Raport skrócony” wygenerowany przez jednolity system antyplagiatowy i dołącza dokument do pracy dyplomowej.
7. Recenzenta pracy zatwierdza Dziekan.
8. Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor oraz recenzent.
9. W przypadku negatywnej oceny recenzenta, Dziekan na wniosek promotora bądź wniosek studenta, może powołać drugiego recenzenta. Jeżeli drugi recenzent również oceni pracę negatywnie, praca nie jest dopuszczona do obrony.

§ 15

Egzamin dyplomowy

1. Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest wywiązanie się przez niego z następujących obowiązków, jak również spełnienie następujących warunków:
  - a) zdanie wszystkich egzaminów oraz uzyskanie zaliczeń z przedmiotów i praktyk objętych planem studiów, z wpisem do systemu USOS;
  - b) uzyskanie na kierunku biologia co najmniej 180 punktów ECTS na studiach I stopnia, a na studiach II stopnia co najmniej 120 punktów oraz 210 i 90 punktów na kierunku inżynieria środowiska odpowiednio dla studiów I i II stopnia;
  - c) uzyskanie pozytywnych ocen z pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta;

- d) zaakceptowanie przez promotora wyników zawartych w raporcie wygenerowanym przez stosowany w UKSW jednolity system antyplagiatowy;
  - e) zaakceptowanie przez studenta oświadczenia o autorstwie w systemie APD;
  - f) uregulowanie wszelkich należności na rzecz Uczelni związanych z procesem kształcenia;
  - g) przesłanie do dziekanatu w formie elektronicznej prezentacji pracy zapisanej w formacie Power Point przedstawiającej główne cele, wyniki i wnioski zawarte w pracy dyplomowej.
2. Egzamin dyplomowy odbywa się w terminie nie przekraczającym trzech miesięcy od daty złożenia (rozumianego jako zatwierdzenie w APD) pracy dyplomowej (nie dotyczy miesięcy wakacyjnych: lipiec, sierpień, które nie są dodawane do liczby trzech miesięcy).
  3. W uzasadnionych przypadkach i za zgodą Dziekana, termin egzaminu dyplomowego może ulec zmianie.

§ 16

Przebieg egzaminu dyplomowego

(licencjackiego, inżynierskiego i magisterskiego)

1. Końcowym elementem procesu dyplomowania jest egzamin dyplomowy. Zasady jego przeprowadzania są zgodne z Regulaminem studiów UKSW. Egzamin dyplomowy odbywa się przed Komisją Egzaminacyjną powołaną przez Dziekana. Komisja odpowiada za ocenę wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, określonych dla kierunku studiów w zakresie tematyki przewidzianej na egzamin dyplomowy oraz zgodność procesu oceniania studenta z regulaminem studiów.
2. W skład komisji wchodzi trzy osoby: przewodniczący (Dziekan, prodziekan, kierownik kierunku albo powołany przez Dziekana nauczyciel akademicki mający stopień doktora habilitowanego lub tytuł profesora), promotor i recenzent. W wyjątkowych, uzasadnionych przypadkach, w zastępstwie promotora i recenzenta do składu komisji może zostać powołany inny nauczyciel akademicki reprezentujący ten sam lub pokrewny obszar zainteresowań naukowych.
3. Egzamin dyplomowy przeprowadzany jest w formie ustnej i składa się z dwóch części. Na wniosek studenta egzamin dyplomowy może mieć charakter otwarty. Wniosek o otwartą formułę egzaminu dyplomowego student dołącza do pozostałych dokumentów składając pracę dyplomową (ogłoszenie o publicznej obronie powinno nastąpić minimum trzy dni przed terminem obrony).
4. Przebieg egzaminu:

- a) Powitanie przez przewodniczącego komisji egzaminacyjnej studenta i poinformowanie go o spełnieniu warunków upoważniających do przeprowadzenia egzaminu.
  - b) Sprawdzenie przez przewodniczącego danych zawartych w protokole komisji egzaminu licencjackiego/inżynierskiego/magisterskiego.
  - c) Ogłoszenie przez przewodniczącego rozpoczęcia egzaminu. W pierwszej części egzaminu dyplomant jest zobowiązany do przedstawienia w trakcie maksymalnie 10 minutowej prezentacji głównych celów, wyników i wniosków zawartych w pracy. Forma prezentacji musi obejmować wystąpienie ustne dyplomanta i może dodatkowo obejmować inną formę prezentacji np. z wykorzystaniem projektora multimedialnego lub dowolną inną (o czym z odpowiednim wyprzedzeniem należy poinformować dziekanat, w celu sprawdzenia możliwości technicznych realizacji planowanej prezentacji). Każdy z członków komisji ma prawo zadać jedno pytanie nawiązujące do prezentowanych treści. W drugiej części egzaminu kierunkowego dyplomant odpowiada na trzy pytania. Dwa pytania związane z kierunkowymi efektami uczenia się, sprawdzające przede wszystkim wiedzę studenta z zakresu teoretycznych podstaw danego kierunku studiów. Jedno pytanie – z zakresu pracy - zadaje recenzent.
5. Listy zagadnień egzaminacyjnych dla kierunku zatwierdzane są przez Radę Wydziału na wniosek Dziekana po przygotowaniu ich przez Wydziałową Komisję Dydaktyczną.
  6. Listy zagadnień egzaminacyjnych przed zatwierdzeniem są konsultowane z Wydziałową Komisją ds. jakości kształcenia, która opiniuje czy obejmują one swym zakresem zakładane efekty uczenia się, przewidziane do weryfikacji w trakcie egzaminu dyplomowego.
  7. Po zaopiniowaniu przez Radę Wydziału, listy zagadnień egzaminacyjnych są podawane do wiadomości studentom za pośrednictwem strony internetowej Wydziału, najpóźniej dwa miesiące przed terminem egzaminu dyplomowego.
  8. Członkowie komisji mają prawo do zadawania dodatkowych pytań w trakcie egzaminu w celu uzyskania dodatkowych wyjaśnień w ramach pytań opisanych w punkcie 4 c) (przy czym dodatkowe pytania nie stanowią osobnych pytań egzaminacyjnych).
  9. Po udzieleniu wszystkich odpowiedzi na zadane pytania student opuszcza pomieszczenie, w którym przeprowadzany jest egzamin, a komisja przystępuje do przeprowadzenia oceny egzaminu i ustalenia ogólnej oceny studiów. W toku egzaminu dyplomowego ocenie, poza merytoryczną poprawnością odpowiedzi na zadane pytania, podlega także umiejętność wypowiedziania się w sposób precyzyjny, zrozumiały, z zastosowaniem języka specjalistycznego na temat dotyczący opracowanego zagadnienia.

10. Końcowa ocena egzaminu dyplomowego jest średnią arytmetyczną uzyskaną z ocen cząstkowych za zadane pytania.
- a) Przy ocenie odpowiedzi na pytania zadawane podczas egzaminu dyplomowego stosuje się skalę ocen:
- bardzo dobry (5,0),
  - dobry plus (4,5),
  - dobry (4,0),
  - ostateczny plus (3,5),
  - dostateczny (3,0),
  - niedostateczny (2,0).
- b) Studentowi, który uzyskał z egzaminu dyplomowego ocenę niedostateczną lub nie przystąpił do egzaminu dyplomowego, Dziekan wyznacza drugi termin jako ostateczny.
- c) W przypadku niezaliczenia egzaminu dyplomowego w drugim terminie, Dziekan wydaje decyzję o skreśleniu z listy studentów.
11. Wszystkie pytania zadawane studentowi podczas egzaminu dyplomowego są protokołowane.
12. Po wypełnieniu przez członków komisji dokumentów, przewodniczący komisji zaprasza dyplomanta do pomieszczenia, w którym przeprowadzany jest egzamin i przedstawia dyplomantowi wynik egzaminu.
- Ostateczny wynik studiów stanowi sumę:
- a) $\frac{1}{2}$ średniej z toku studiów, liczona zgodnie z regulaminem studiów;
- b) $\frac{1}{2}$ oceny egzaminu dyplomowego i średniej z ocen pracy dyplomowej wystawionych przez promotora i recenzenta lub recenzentów.
- W dyplomie ukończenia studiów jako ostateczny wynik studiów wpisuje się oceny zgodnie z następującymi regułami:
- do 3, 30 – dostateczny;
  - powyżej 3, 30 do 3, 80 – dostateczny plus;
  - powyżej 3, 80 do 4,30 – dobry;
  - powyżej 4, 30 do 4,70 – dobry plus;
  - powyżej 4,70 – bardzo dobry.
13. Komisja egzaminacyjna może podwyższyć ocenę, o której mowa wyżej, o pół stopnia, jeżeli średnia ocen z egzaminu dyplomowego i ocen wystawionych przez promotora

i recenzenta wynosi 5, a student studiów pierwszego albo drugiego stopnia na ostatnim roku studiów lub jednolitych studiów magisterskich na dwóch ostatnich latach studiów uzyskał zaliczenia przedmiotów wyłącznie z ocenami dobrymi i bardzo dobrymi oraz w terminie do 30 września ukończył studia, a w przypadku studiów inżynierskich – do 30 kwietnia.

§ 17

Ewaluacja procesu dyplomowania

1. Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonuje oceny procesu dyplomowania na danym kierunku.
2. Zadaniem Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia jest:
  - a) sprawdzenie osiągnięć kierunkowych efektów uczenia,
  - b) wskazanie ewentualnych niedociągnięć i możliwych sposobów poprawy jakości kształcenia.
3. Wybrane prace dyplomowe wraz z dokumentacją z egzaminu dyplomowego poddawane są ocenie Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia w zakresie poprawności formalnej procesu dyplomowania oraz stopnia możliwości zweryfikowania założonych efektów uczenia się w procesie dyplomowania. Przyjmuje się zasadę, że corocznie sprawdzeniu poddaje się jedną wybraną pracę z każdej grupy seminaryjnej. Ponadto analizie podlegają:
  - a) struktura ocen prac dyplomowych oraz egzaminu dyplomowego dla każdego kierunku studiów,
  - b) odsetek studentów, którzy obronili pracę dyplomową w terminie.
4. Ocena, w formie raportu, przedstawiana jest Dziekanowi.